

Democràcia i conflicte són conceptes inseparables

written by Francesc Pomés Martorell | 11 de gener de 2023

Quan parlem que l'actual democràcia espanyola és hereva del règim dictatorial franquista no ens referim només a la pervivència del poder d'unes elits creades durant el franquisme, la seva ocupació de les institucions de l'Estat i de la continuació d'un sistema fonamentat en la corrupció, sinó que també ens hem de referir en la continuïtat d'una mentalitat personal i col·lectiva marcada per 40 anys de dictadura i pensar que no només s'han de canviar les institucions i les lleis, sinó que cal també una cosa força més complexa, canviar les mentalitats i amarar-nos d'una *rara avis* a l'Estat espanyol, una actitud democràtica i crítica enfront del poder i en la nostra vida diària. Sense persones realment democràtiques, respectuoses dels drets i les opinions dels altres, no es pot construir cap democràcia real, només una democràcia de façana com el Règim del 78.

No ajuda gens a aconseguir això que forces pretesament democràtiques adoptin en el fons tesis antidemocràtiques. Anem a pams!

1. El conflicte social i polític és el reflex d'una societat viva i lliure perquè totes les societats estan travessades per diferències de classe, ideològiques, polítiques, racials, culturals, socials, etc.

Això no s'ha de veure com un problema, ans al contrari, és el que permet avançar en drets i llibertats. No hi ha societat lliure sense conflicte. Només els qui defensen la situació dominant, explícitament o implícita, per conservar el seu poder i privilegis, veuen el conflicte com indesitjable. Qualsevol persona o grup que vulgui canviar les coses per anar cap a una societat més lliure i justa no pot acceptar aquest

argument. Per això, ningú pot pretendre governar per a tothom perquè, legítimament, tenim projectes i propostes diferents i incompatibles entre si. Per això hi ha diferents partits, sindicats i associacions de tota mena, base de la democràcia. La divisió social, que alguns blasmen, és la realitat i com a tal cal assumir-la, no negar-la o considerar-la negativa.

Només els règims totalitaris de qualsevol signe han reivindicat de governar per a tothom i només era una manera d'amagar per a qui governaven, que no era pas per a la majoria de la població.

Que forces democràtiques adoptin el discurs de governar per a tothom, per a un país sencer, o el 80%, és una constatació que han adoptat el discurs del totalitarisme, en siguin conscients o no.

No es pot governar a favor de qui creiem en els serveis públics i de qui els vol privatitzar. No es pot governar a favor de qui vol la maximització dels beneficis empresarials i de qui lluitem per uns sous dignes i unes condicions laborals justes. No es pot governar a favor de qui defensem la igualtat de drets per a tothom i de qui defensa privilegis de classe, de raça, o de gènere. No es pot governar per protegir el medi ambient i al mateix temps per qui només vol beneficis econòmics immediats. No es pot governar a favor de qui estem convençuts que la independència és la millor solució per al nostre país i d'aquells que prefereixen romandre a Espanya, fins i tot negant-nos el dret a decidir per nosaltres mateixos. I consti que tan legítim és voler la independència de Catalunya, com voler romandre a Espanya. Defensar la unió amb Espanya és legítim si s'accepta la decisió democràtica dels ciutadans, si no és simple colonialisme i imposició. Allò que no és legítim i que és antidemocràtic, és no deixar que un poble pugui decidir lliurement sobre el seu propi futur. I aquí rau la contradicció de l'Estat espanyol, de molts ciutadans d'aquí i d'allà, que pretenen vendre com a democràtica la negativa i la persecució a l'exercici

democràtic del dret d'autodeterminació. Diguem-ho ras i clar, no s'és demòcrata si no s'accepta el dret dels ciutadans i pobles a decidir per ells mateixos sobre el seu futur, s'intenti vestir com es vulgui. En contra d'allò que diuen alguns que primer som demòcrates i després independentistes, cal dir que som independentistes perquè som demòcrates i per això creiem en el dret dels ciutadans i dels pobles a triar el seu propi futur. No es pot ser demòcrata sense acceptar la lliure decisió dels ciutadans sobre qualsevol tema. La democràcia, com els drets humans, no són divisibles, no es pot ser demòcrata en algunes coses i en d'altres no. I és aquí on rau gran part del problema del règim post-franquista que domina l'Espanya actual. La Constitució del 78 estava feta per mantenir el poder i els privilegis d'alguns i evitar la lliure decisió d'uns altres i per això és irreformable i només un canvi de règim permetria establir unes noves bases per a la convivència democràtica a Espanya.

El catalanisme polític ha esmerçat gran part dels seus esforços a reformar Espanya, i ha fracassat sempre, per això l'única sortida realista per als catalans és la independència i obrir la possibilitat de construir una realitat política diferent. És la manera d'assumir les nostres pròpies responsabilitats. Tant més quan no hi ha cap precedent que avaluï el pas sense trencament amb el passat d'una dictadura a una democràcia tal com es va voler fer a Espanya. No hi pot haver democràcia sobre els fonaments d'un règim feixista. D'aquí venen la major part dels problemes del règim polític espanyol en el qual estem atrapats. La continuïtat del franquisme amb una façana democràtica fou una estafa que estem pagant tots. Afegiu-hi que tampoc la ciutadania té una educació democràtica profunda, per manca de pràctica, i ja teniu l'explicació d'on som. En democràcia el més important no són les lleis, ni el sistema institucional, sinó un sistema de valors i de respecte a qui pensa diferent a un mateix que no s'improvisa i que el partidisme descarat de tots els actors polítics fa impossible.

2. Una altra perversió de la democràcia és confondre legalitat i legitimitat, cosa que fan els règims totalitaris o dictatorials, fer-ho és deslegitimar les lluites socials dels darrers segles i és una visió conservadora, retrògrada, del món. L'ull per ull, l'esclavisme, les execucions públiques, la crema de bruixes, la prohibició del vot de les dones, la persecució de determinades ideologies o creences, la imposició d'una fe religiosa, la discriminació racial, la justificació del colonialisme, la pena de mort, la monarquia de dret diví, la discriminació de les dones... han estat en diversos moments de la història i en determinats estats o territoris, completament legals. Eren la legalitat! Qui s'enfrontava i s'enfronta a aquesta legalitat, encara present en diversos llocs del món, han hagut de lluitar contra la societat majoritària del seu temps i assumir els càstigs legals establerts, fins i tot posar en risc la pròpia vida.

Que fos legal ho feia també legítim? Les dictadures també tenen lleis. Només aquells que sempre han justificat la desigualtat de drets i el domini d'unes persones per part d'altres persones, s'han atrevit a afirmar-ho.

En el cas de Catalunya afegiu-hi que aquesta defensa de la legitimitat de la legalitat vigent l'han expressada i l'expressen tots aquells que ens neguen el dret a decidir per nosaltres mateixos el nostre futur. En ple segle XXI i en un règim democràtic, la legitimitat d'una determinada legalitat només és admissible si es fonamenta en la voluntat, la sobirania popular i el respecte als drets humans. Si no hi ha això, hi pot haver legalitat, però no hi haurà en cap cas legitimitat. L'independentisme català ha de tenir com a element bàsic la lluita per la legitimitat, per la sobirania del poble de Catalunya, en contra de la legalitat espanyola vigent. No cal conèixer gaire la història d'Espanya i la realitat actual de l'Estat espanyol per saber que només podrem exercir el dret d'autodeterminació en contra o fora de la legalitat espanyola. No tenir clar això vol dir que es

renuncia a fer legal allò que és legítim: el dret a la sobirania de tots els pobles del món, que se sotmet la sobirania popular a un marc legal que no la contempla, un marc no democràtic.

En conclusió, el discurs de governar per a tots, pel país sencer o el 80% o blasmar els conflictes és una simple enganyifa política o, allò que és pitjor, és assumir tesis totalitàries que obren el camí al feixisme i l'extrema dreta i van en contra de les conviccions democràtiques més elementals.

Si voleu, en parlem!